

Amerikanci odrezali Cherbourg

40.000 NEMCEV ODREZANIH; RUSKI USPEHI NA FINSKEM

London, Anglija. — Deveta ameriška divizija je izvojevala v nedeljo na cherbourškem polotoku eno največjih in najvažnejših bitk, ko je prodrla preko polotoka do zapadne obale in s tem popolnoma odrezala cherbourški polotok od vsake zveze z ostalo nemško vojsko, ki se nahaja v notranjosti Francije. Bitka je bila nadvse krvava in ljuta, kakor to opisujejo poročevalci. Toda ameriška junaška vstrajnost in ameriško orožje je zmigalo.

Geni se, da je najmanj 40 tisoč nemških vojakov zajetih in odrezanih od ostale nemške vojske v Franciji. Ob zadnji cesti in železniški progi, ki vodi proti Cherbourgu ob zapadni obali so divljali siloviti boji. Nemci so hoteli ohraniti ta izhod za vsako ceno in so nudili

silovit odpor. Toda Amerikanci s svojim modernim orožjem, uničevalci tankov in drugo tako opremo so Nemce končno razpolovili in dospeli do morja. V ponedeljek jutro so imeli Amerikanci že osem milj do zapadne obale in zdaj ena ost prodira proti jugu, druga proti severu proti Cherbourgu. Usoda Cherbourga je s tem zapetena. Boji znajo trajati na konici polotoka še lahko več dni a ostala posadka ima malo (Nadaljevanje na 4. strani)

SVETA URA ZA MIR IN VOJNE JUNAKE V CHICAGI

Chicago, Illinois. — V nedeljo večer se je zbralo v Soldier Fieldu ob jezeru nad 150.000 katoliških vernikov iz vseh fars chicaške nadškofije, ki so vred s svojim višjim nadpastirjem prevz. nadškofom Samuelom Stritchem ter s svojimi številnimi pastirji opravili na veličasten način slovesno sveto uro z gorečo molitvijo za mir in za padle vojne junake v tej veliki vojni.

Veliki prostor v Soldier Fieldu je bil slovesno prirejen. Na severni strani je bil zgrajen krasen altar, na katerem je bila visoka slika Jezusova, krasno razsvetljena z umetno razsvetljavo. Veličastno je bilo petje, spremljano ob krasnem zvoku mogočnih orgel in raznih muzikalnih organizacij. Nad vse krasna je bila povorka po obširnem prostoru, ko je ob številni duhovščini, raznih redovnih kongregacij, raznih

drugih skupni, višjih in nižjih katoliških šol, raznih godb itd. prišel v Soldier Field in nato do oltarja prevz. nadškof S. Stritch. Bila je to veličastna demonstracija katoliških vernikov. Med oznanjevalci in komentatorji pri glavnem oddajnem zvočniku je bil tudi profesor John Zvetina, ki poučuje na Loyola univerzi v Chicagi. Blagoslov v Najsvetejšim je podelil prevz. nadškof S. Stritch sam. Vsa slavnost je trajala od malega tri ure. Občinstvo pa se je začelo zbirati že kmalu po četrti uri popoldne.

NEMCI BOMBARDIRAJO ANGLIJO Z TAJNIMI BREZPILOTNIMI LETALI

London, Anglija. — Nemci so končno prišli na dan s svojim tajnim orožjem. Že v noči med zadnjim torkom in sredo so začeli pošiljati preko rokavskega kanala med Anglijo in Francijo brezpilotna letala, katera, kakor kažejo raziskave vodi v začetku motor, ki proizvaja nekaj pogonski raketni plin, ki začne v zraku goniti letalo z veliko brzino. Ta plin s svojim vžiganjem sika iz repa letala, kakor sikajoči ognjeni jeziki. Letalo je brez pilota, urejeno pa s posebnimi mehaničnimi napravami tako, da se da voditi z električnimi valovi, ki se na obrežju oddajajo potom radio. To valovje vodi letalo in ga ustavi kjerkoli hoče, nakar letalo pade na tla. Letalo je nabito s posebno močno eksplozivno, ki razbije daleč na okrog hiše, stavbe in vse kar doseže. Angleški obrambni urad je vest o teh napadih zadržal do zadnjega petka.

V soboto so Angleži rastavili ob vsem južnem obrežju številne protizračne baterije in so več brezpilotnih letal izstrelili. Raziskava istih kaže, da so zgrajeni z neke plastične mal-

te, kot n. pr. kipi in taki predmeti. Velikost istih je 24 čevljev dolgi in 16 čevljev merijo krila. Narejeni so samo za en polet, ker njih naloga je primesti eksplozivno na gotov kraj, kjer se razleti. Angleži pravijo, da bo obramba proti tem letalom kmalu uspešno delovala. Angleški inženirji so še leta 1940 predložili vladi načrte za take brezpilotne letala, kar je pa vlada odklonila, ker napadanje s takimi letali je napadanje na civilno prebivalstvo, ker letal se ne more tako kontrolirati, da bi padla ravno kjer se želi, kakor n. pr. bombe, ki se jih spušča iz letal. Bombardiranje je nevarno in učinkovito, toda bo kmalu pod kontrolo. Nemci pa bodo dobili nazaj kmalu še hujše udarce.

DELO, KI GA VRŠI LJUBEZEN

Ker misli, da bi britiške ženske gotovo cenile njeno skrb in morda same opravljajo podobno delo ljubeno v Angliji. Mrs. Claude Hill, žena nekoga tesarja v Miami, Okla., kar na svojo roko oskrbuje grobove britiških letalcev, ki so se ponesrečili pri Spartan Fieldu blizu Miami. To dela še od leta 1941.

DE GAULLE VSTAJA S SVOJO TRDOVTRASTOSTJO

Washington, D. C. — Ameriška vlada vstaja na tem, da generala De Gaullea ne more priznati za nobeno provizorično vlado Francije, ker ne ve, če tako želi francoski narod ali ne. Nekateri pravijo, da spor izvira samo le iz osebnih motivov predsednika Roosevelta in generala De Gaulle, ker se ba je ne moreta razumeti. Pravijo, da De Gaulle bi rad sam priznanje za osvoboditev Francije, Roosevelt na drugi strani pa tudi, kajti v resnici je zasluža njegovega prizadevanja, da se bo osvobodila Francija in ne De Gaullejeva. Dalje so še druge zadeve vmes. De Gaulle bi rad, da se ga najprvo prizna, njega in njegov odbor v Alžiru za provizorično vlado Francije, potem pa tudi za enakopravnega člana v vrhovnem zavezniškem svetu. Tega si pa ne želi ta ne Churchill, ne Roosevelt. Francozi so pač ponosni. Za nje je razžaljivo če jim kdo reče, vi ste vojno zgubili in sklenili z Nemci separaten mir. Mi vam zdaj le pomagamo, da vas rešimo in osvobodimo. De Gaulle se pa trka na prsa: zgubili smo bitko, ne pa vojne. Tako je, Amerika rešuje svet, hvaležen ji pa svet za to ne bo. Zgled za to že daje Francija.

KVIZLINGE V FRANCIJI ČAKA SMRT

London, Anglija. — Ameriški poročevalci, ki je prišel v stik s tajnim voditeljem zarotnikov v Franciji je zvedel, da imajo tajni zarotniki zaznamovanih nad 100 francoskih kvizlingov, ki sodelujejo z Nemci. Petain je zaznamovan kot kvizling števil. 1. A njega ne bodo umorili, pač pa postavili pred civilno sodišče Francije, kjer bo odgovarjal za svoje delovanje. Potem sledi Pierre Laval in še več ko 100 drugih. Te pa bodo zarotniki pomorili, kakor hitro jih bodo dosegli.

KITAJCI ZAUSTAVILI JAPONCE

Chungking, Kitajska. — Kitajsko poveljstvo poroča, da so Kitajci zaustavili Japonce blizu mesta Changsa, v kateri okolici so divjali več dni ostri boji. Obe strani imate visoke izgube, omenja poročilo.

KRIŽEM SVETA

— Regina, Kanada. — V Saskatchewan provinciji so zadnji teden zmigali v volitvah socialisti. Kooperativna zveza državnega občestva, ki jo kot stranko kontrolirajo socialisti, je dobila pri volitvah večino v vladi provincije. Liberalci so na drugem mestu in Progresivci na tretjem mestu.

— Washington, D. C. — Finska vlada je potom svojega zastopstva v Washingtonu plačala Združenim državam zadnji četrtlet znesek \$148.445.06 kot delež svojega dolga izza zadnje svetovne vojne. Finska je dosedaj še vse skozi redno plačevala svoje obveznosti, ki so določene na obroke.

— London, Anglija. — Iz Stockholma došlo poročilo omenja, da so Nemci pripeljali v danska pristanišča številne prevozne barke, s katerimi bodo prevažali vojaštvo iz Norveške v Dansko in v Nemčijo. Nemci imajo baje načrt umakniti se iz Norveške, pravi poročilo.

— Madrid, Španija. — Poročilo iz Ankare omenja, da je turški zunanji minister Numan Menemencioglu resigniral. Vzrok resignacije se navaja to, da je turška vlada preko njega dopustila, da so plule nemške bojne ladje skozi Dardanele.

— Vatikansko mesto. — Madžarski poslanik pri Sv. Stolici v Vatikanu, baron Gabriel Apor, je objavil, da se javno odpoveduje kvizlinški vladi v Budapešti, ki hlapčevsko služi Hitlerju. Baron Apor baje snuje v Rimu osvobodilni odbor za osvobojeenje Ogerske.

— London, Anglija. — List "Courier de Geneve", ki izhaja v Ženevi na Švicarskem je objavil vest, da so Nemci pobrali katedrali v Starsbourgu v Alzaciji vse dragocenosti in iste odpeljali v Nemčijo. Tako poroča strasbourgški škof Ruch v svojem pastirskem pismu, pravi vest.

— Zurich, Švica. — V Nitri na Slovaškem so Nemci zaprli 6 slovaških profesorjev duhovnikov in 19 semenišnikov. Obtožili so jih, da so razširjali zavestniško propagando med Slovaški in iste hujskali proti Nemcem.

AMERIKA ZAPODILA FIN- SKEGA POSLANIKA

Washington, D. C. — Vlada Združenih držav je potom svojega tajnika izročila v soboto finskemu poslaniku Hjalmaru J. Procope-u nazaj njegove papirje in potni list z obvestilom, da ima zapustiti to deželo čimprej. Z njim vred so dobili še trije drugi finski diplomatični uradniki enako obvestilo. Takoj po obvestilu je bilo naročeno tajni policiji, da pazi na omenjene uradnike, da ne bodo zapustili svojih stanovanj. Poslanik je obtožen, da se je obnašal neprijazno napram Zd. državam. Prirejal je razne sestanke med diplomati in tu so našli tiste vzroke, radi katerih ga je ameriška vlada pognala. Finske razmere z Zd. državami so vsled tega na kritični stopnji. Finska lahko pošlje namestnika. Lahko pa sledi temu tudi to, da bo Amerika uknila zveze z Finsko.

PARTIZANI UNILIČILI MOST BLIZU RAKEKA

London, Anglija. — Radio vest iz Balkana javlja, da Nemci pošiljajo ojačenja v zapadno Bosno, kjer že več dni Partizani ogrožajo nemške postojanke. Boji divjajo tudi v drugih krajih. V Sloveniji, pravi poročilo, da so Partizani razdeljali železniški most blizu Rakeka.

NEMŠKI PODANIKI POZVA- NI IZ ITALIJE

Berne, Švica. — Nemške oblasti v Italiji so objavile vsem nemškim podanikom v Italiji poziv, naj čimprej odidejo domov v Nemčijo. Vest komentirajo, da mislijo Nemci najbrže v Italiji na umik vse gori do Alp.

MESTEČE POGORELO V ALASKI

Juneau, Alaska. — Na Chichagof otoku je pogorelo mestec Hoonah. Več kakor 350 ljudi je brez strehe.

FRANCOSKE ČETE ZASE- DLE OTOK ELBA

Rim Italija. — Francoske čete z otoka Korzika, so v soboto zasedle otok Elba, ki se nahaja med Korziko in italijanskim obrežjem. Pri napadu so sodelovale zavezniške bojne ladje.

VOJNI OBVESTILNI URAD POROČA RAZNE ZNA- ČILNE VESTI IZ EVROPE

Po sili poslani v Francijo

Washington, D. C. — Zaslužni delavci iz Rusije, ki so jih nazijali po sili vtaknili v vojaško službo kot "pomožne čete", so bili poslani na otok Guernsey v Rokavskem prelivu. Tako očitno priznava nazijska radio postaja Atlantik, ki pravi nadalje, da so se te ruske pomožne čete uprle in zajele nemškega poveljnika v pristanišču, obenem pa skušale dobiti nekaj čolnov, da bi ušle v Anglijo. Oddaja tudi dostavlja, da je bilo nekoliko streljanja, ko so poskušale pobegniti.

Olje iz Ogerske

Washington, D. C. — Ker so zavezniški letalci uničili kakih 90 odstotkov rumunskih oljnih poljan pri Ploesti, nazijali v svoji obupnosti iščejo, kako bi mogli dobiti nadomestilo v krajih, ki so manj izpostavljeni zavezniškemu napadom iz zraka. Švedski list Aftontidningen je pisal 5. junija, da so prišli nemški izvedenci iz Ploesti, da bi preuredili dobavo olja na Ogerskem. Ogerska vlada se menda "upira", da bi Nemci na tak potraten način izčrpali naravne zaklade ogerske zemlje. Ruski list "Rdeča Zvezda" je pred kratkim razpravljal o stanju Nemcev kar se olja tiče. Ta list trdi, da je prišlo 60 odstotkov rudninskega olja za potrebe nemške vojske iz rumunskih, ogerskih in avstrijskih oljnih vrelcev.

Kaj je manija?

Washington, D. C. — Švedski list Ny Tid v Gothenburgu je pred kratkim priobčil staro smešnico na račun Nemcev, pod naslovom "Vprašanja v danski šoli." "Kaj imenujemo to, ako o-trok neprenehoma krade?" "To je manija!" "Kaj pa, če odrasla oseba krade?" "To je kleptomanija!" "In če celi narod neprenehoma krade?" "Ger-manija!"

Vsak dan se sestanejo

Washington, D. C. — Nazijska agentura Transkontinent poroča, da se mora nova bolgarska vlada pod vodstvom novega ministerskega predsednika Ivana Bagrianova sestati vsak dan do preklica, ker se je nabralo toliko vladnega gradiva. Bagrianov je nastopil svoje mesto 1. junija. Njegov prednik je bil Dobri Božilov.

Kovino pobirajo

Washington, D. C. — Celi vlaki naloženi z železom in drugimi kovinami so bili pred kratkim odposlani iz grškega mesta Aleksandroupolis v Bolgarijo, kakor je povedala te dni BBC oddaja. Kakor trdijo Angleži, imajo bolgarske okupacijske čete po grškem ozemlju tudi to nalogo, da poberejo vse kar

najdejo tam kovinskega in tako pomagajo, da imajo nemške tovarne za strelivo na razpolago tem več surove tvarine.

Jugoslovani vesel

Washington, D. C. — Dne 6. junija, ko se je pričela invazija ali na takozvani D-dan, je jugoslovanska Osvobodilna armada izdala posebno izdajo svojega armadnega lista ter ga razdala med ljudi po vseh tistih krajih Jugoslavije, ki jih ima sedaj v svoji oblasti. Ves jugoslovanski narod zasleduje izkrcanje in prodiranje Zavez-nikov na zahodni francoski obali z največjim veseljem in zanimanjem. Sedaj so Titovi vojščaki navdušeni do skrajnosti in pravijo, da bodo že poskrbeli, da tudi eden tistih nemških vojakov, ki so sedaj v Jugoslaviji, ne bo nikoli dobil priložnosti bojevati se na zahodni fronti.

Za nemškimi hrbtom

Washington, D. C. — Celo pariški radio, ki je v nemških rokah, je priznal, da so francoski patrioti v notranjosti dežele uspešno nastopili ravno takrat, ko so Zavezniški prišli v Normandijo.

Omenjeni radio je priznal, da je vsa plovba na francoskih rekah spravljena iz reda zaradi sabotaže pri zatvornicah na rekah in prekopih.

Vsi vedo, da so ti pojavi del splošnega načrta, da Francoski patrioti pokvarijo celo mrežo nemških zvez v Franciji in jo tako napravijo neuporabljivo.

Toda Nemci niso zaupali Francozom in so se že prej zavarovali, kolikor največ so se mogli. List Journal Français, ki izhaja v Genevi, poroča, da so Nemci zadnje čase poslali 50.000 nemških železničarjev v Francijo, pa bodo poslali še nadaljnjih 30.000, da nadomestijo nezanesljive Francoze.

14 letni fantički

Washington, D. C. — Nemški vojski pripranjkuje vojakov, pa postrga vse, kjer mora kaj dobiti. V baltičskih državah jemlje zdaj 14 letne fantičke. Kakor poroča švedski list Svenska Dagbladet, piše zdaj nazijska propaganda, da so 14 let stari baltičski dečki dobri vojaki, posebno pripravljeni za vpadne čete in ostrostrelce! Isti članek tudi pripoveduje, da služi zdaj v Latviji policijski polk, ki obstoji v glavnem iz 16 in 16 letnih fantov.

Švedski list Morgontidningen pa piše, da je iz berlinskih poročil razvidno, da so nazijali po sili vtaknili v svojo armado ruske, ukrajinske, rutenske, litvinske in tartarske pobije, stare 15 do 18 let. Pridelili so jih svojim "Luftwaffenhelfer" edinicam. Služiti morajo v hemški vojski, kamorkoli jih pošljejo, kakor že prej pobrani estonski, latvijski in belorutenski pobije.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tiskar:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina		Subscriptions	
Za celo leto	\$4.00	For one year	\$4.00
Za pol leta	2.00	For half a year	2.00
Za četrt leta	1.25	For three months	1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$4.50	For one year	\$4.50
Za pol leta	2.25	For half a year	2.25
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50

Dopisniki so prosi, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za toliko število morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka jutraj prejšnji teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vraca.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kedar je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

SLOVENIJA PO VOJNI

Večinoma vsakemu izmed nas, ki smo prišli iz Slovenije v ta novi svet, ne glede pred koliko leti že, stopa v duhu vsak dan vprašanje pred oči, kaj bo s Slovenijo po vojni. Kaj bo še ostalo od Slovenije? Kako je z narodom tamkaj? Groza nas pretresa, če je vse tako, kakor so govorili poročila dosedaj? Pótem je večina vasi in mest v razvalinah, narod pa razgran na vse vetrove, kolikor ga niso pobili in pomorili. Pri vsem nam ne preostaja drugega, kakor da moramo počakati, da bo sovražnik pregnan z naše zemlje, potem šele se bo nam odgrnila zavesa in posledice bodo jasne in vidne.

Dalje nas vse zanima, kaka politična bodočnost čaka našo staro domovino. O tem se med nami mnogo razpravlja. Naravno, vsak, ki o tem govori, pač zamišlja svoje načine, ki mu najbolj prija in misli, da bi bili najboljši tudi za domovino. Mi zunaj moremo le govoriti o tem; da bi kaj ukazovali in zahtevali glede notranje politične ureditve naše stare domovine, je nesmiselno. Naša dolžnost je le v tem, da naglašamo pred zunanjim svetom krivice, ki so se godile domovini v preteklosti, ko so ji odrezali njene najlepše pokrajine in iste dali tujcem, kakor n. pr. našo lepo Goriško in Primorsko Italijanom, dalje lepi Korotan Nemcem, naše Prekmurske Slovence pa Madžarom. To poudarjati pred svetom in skušati zainteresirati državni ke raznih velesil, da bodo upoštevali interese našega naroda in njegove pravice, to je pa naša sveta dolžnost. Kaj več kot to, razen pomagati gmotno revežem v domovini, ni naša dolžnost.

Notranjost svoje hiše si bo narod doma sam uredil. Da bi se mi ameriški Slovenci vtikali v njihove notranje razmere, ni prav nič na mestu. Sicer dobri nasveti so na mestu, da bi jih pa vsiljevali, pa ni primerno, niti ne naša dolžnost. Tudi Amerikanci in drugi se smejejo, kadar vidijo koga, ki se prav razborito postavlja in trudi, da bi nekaj od tukaj vsilil narodom v Evropi. Za nas, ki smo tu preživeli več kakor polovico svojega življenja, si tu ustanovili svoja domovanja, svoje družine, in ki tu pričakujemo tudi ostati do svoje smrti, mora biti prvo in zadnje Amerika. To je naša domovina zdaj. Stara domovina nam je kajpada še vedno pri srcu in ji radi pomagamo, kar moremo in kar je na mestu. Več ko to ne more od nas nihče pričakovati.

Seveda, ob vsakem večjem prelomu, kakoršen je bil n. pr. tekem prve svetovne vojne in je zdaj v tej vojni, se narod nekako razgibljejo, ker so pač važni časi in je od istih tudi odvisna bodočnost vsakega naroda. V prvi svetovni vojni so bila zlasti gibanja med slovanskimi narodi, ki so si prizadevali do rešitve iz pod avstro-ogerskega jarma, bolj živahna, kakor so zdaj. To nekaj radi tega, ker jih je v to pripravilo dolgoletno prizadevanje. Tudi se je to pojavilo tedaj prvič v zgodovini njihovega življenja v tej deželi. Tedaj smo vsi jurišali. Poznejše skušnje so nas naučile, da smo se tedaj vse preveč vznemirjali. Kakega priznanja nam zato nihče ni dajal. Celo posmehovanja je bilo od raznih strank, češ, kaj nam prodajate svoje politične konjičke, ko imamo mi vendar svoje take konjičke in sami najbolj vemo, kateri so za nas in kateri ne. Deloma so imeli kar prav. Mi tu smo navdušeno ponujali republiko, monarhijo in vse kar nam je prišlo na misel. Ko smo se pa kje skregali pri kakemu društvu sami med seboj, pa nismo znali miru napraviti in položaja obvladati niti pri par ducatih članov. Za tam doma pa smo imeli vse vrste političnih zdravil in celo za ves svet smo jih imeli, če bi jih ta hotel od nas sprejeti. Smešno, pa resnično.

Zdaj smo hoteli biti pametnejši. Le v začetku smo pozabili na legendo, ki daje tako izborne nasvete in ki pripoveduje o jezu in liscu. Ena skušnja več. Pota se razdvajajo radi ideologij. Doma so razmere naredile kar so. Sovražnik je znal umetno pocopiti najprvo Srbe in Hrvate na svoje načine. V Sloveniji pa je vstalo strankarstvo in usoda je menda hotela, da so prišli do velike moči radikalni elementi, ki brez dvoma imajo tajne načrte počistiti vse,

kar ne trobi v njihov rog. Zraven pa s svojimi silami operirajo proti sovražniku in je njihovo delo pobarvano z nekim ožarjenim patriotizmom, ki jim služi pri prizadevanjih za doseg njihovih ciljev. Končno pa smo na križpotju: Ali za Marksovimi načeli in te postaviti za ogelni kamen bodočnosti domovine, ali pa ostati pri starih bazah krščanskega naziranja. Tu je križišče. Eni kličejo na levo, drugi svare in priporočajo staro preizkušeno pot. Zadnji imajo brezdvomno prav.

Kako bo izpadlo, pa danes še nihče ne more jasno pokazati v naprej. Odvisno je, kako se bo vse razvilo. Vse te notranje boje med slovanskimi narodi Zavezniki kolikor mogoče prezirajo, kajti prva in glavna naloga Zaveznikov je: **ZMAGA NAD HITLERJEM!** Drugo se bo reševalo pozneje. Mi vsi smo pa seveda nestrpni. Radi bi vedeli že danes, kdo bo sedel v Belgradu ali v Ljubljani!

Za vse to bo treba počakati. Ta vprašanja danes še niso rešena.

PISMO IZ EGIPTA O
POLOŽAJU PRIMORCEV

Prepis poslal našemu uredništvu
v priobčitev P. A. Urnkar.

Koncem februarja 1944.

V januarski številki Vašega lista vidim zapisano: "... so ljudje na Krasu in vsepovsod v Primorju pripravljeni na splošno borbo. Treba je najmanjše iskre ... pa bo vse planilo v boj."

To je bilo točno povedano. To potrjujejo vsa poročila, ki prihajajo sem k nam iz Primorske in njene bližine. Včasih nam kdo tudi osebno kaj pove, ko pride po raznih ovinkih med nas. Z mestom Bari imajo nekateri naših več ali manj redne stike. Ko kdo naših kaj zve, rad pove drugim in tako se poročila razširijo tudi med take, ki nismo naravnost v stiku z razmerami in se le poleg svojega drugega poklicnega dela zanimamo za razmere v domovini. Včasih nam pride tudi kaj pisanega pred oči, da lahko preberemo in celo prepisemo za svojo informacijo. Iz takih in podobnih poročil Vam hočem sestaviti pismo in upam, da ga boste prejeli ob svojem času.

Naj začnem s tisto "iskro". Pristavljam pa takoj, da sestavljam svoje pismo po najrazličnejših virih, ki so deloma partizanski deloma četniški, največ pa morda taki, ki ne drže ne z enim ne z drugim. Iz vsega sledi, da je položaj na Primorskem jako težak in nejasen. Glede osvoboditve zaslužnjega Primorja je povsod še vedno dosti skrbi na vseh koncih in krajih tako da se nič ne ve, kaj bo.

Splošna vstaja Primorcev ob
zloru.

Ko so razglasili premirje med Italijo in Zavezniki, to je bilo 9. septembra 1943, je prišla tista iskra, ki sem jo v uvodu omenil. Slovenci na Primorskem so mislili, da zdaj po dolgem času spet enkrat lahko svobodno zadihajo. Kot en mož so se vrgli v boj za osvoboditev svoje zemlje. Ves narod se je dvignil in zavzel svoje postojanke. Ljudem ni šlo za kako politiko in se niso spraševali, kdo naj pomaga in kdo ne. Njih vstaja je imela samo strogo narodnostni značaj. Svojo bojno organizacijo so imenovali Osvobodilno Fronto za Primorsko, pa brez kake ideološke, na primer komunistične primesi. Ze poprej so seveda Primorci poznali partizane in četnike, kakor tudi vsake stráže. Primorci se po veliki večini niso spuščali v nikake notranje razprtije, mislili so samo na to, kako bi v pravem hipu dosegli narodno svobodo.

Ob zloru Italije je naenkrat popustila vsa javna oblast. Laška vojska se je razkropila, nekateri oddelki so pa prestopili k partizanom. Tako so bili partizani v premoči in so nastopili proti četnikom in vaškim stražam, ki so oboji imeli svoja oporišča, kakor se zdi, tik onstran meje na Notranjskem. Nekateri voditelji v domači Osvobodilni Fronti so takoj pokazali komunističnega duha. Tako so se pojavile v Gorici kmalu demonstracije Slovencev s komunističnimi znaki. Komunisti, ki so z drugimi skupno organizirali domačo Osvobodilno Fronto, so tudi takoj stopili v stike z laškimi komunističnimi delavci v Trzinu. Skupno z njimi so zasedli obe železniški postaji v Gorici. Izdali so proglas na italijansko delavstvo, naj se pridruži k Slovincem. Proglas je bil izdan na podlagi komunističnih gesel. Toda takoj je nastal med narodom velik odpor. Na Vipavskem so ljudje sami trkali te proglase, ki so bili razobešeni na hišah in drugod. Tu pa tam so te proglase prepletkali z velikimi črkami: ITALIJAN — FAŠISTI! Tako je nalezela takoj v začetku komunistična propaganda na veliko nezadovoljnost med narodom, ki je hotel strogo narodno bojno organizacijo, v kateri ni želel videti italijanskih internacionalcev, katerim ni nič dosti bolj župal kot samim fašistom.

Ljudje so sklepali, da more biti v goriški Osvobodilni Fronti največ 15—17 odstotkov komunistov in njih sopotnikov. Toda ti so se rinili v ospredje in skušali dobiti vso besedo pri osvobodilnem gibanju. Šele ko so videli, da s komunistično propagando naroda ne bodo dobili, so začeli na svojih shodih bolj in bolj poudarjati misel narodne osvoboditve in opuščati komunistična gesla. Ljudstvo je sploh delalo razloček med Osvobodilno Fronto in Partizani, ki jih vse smatra za komuniste. To se mi zdi značilno za ves primorski podvig in to izrecno poudarjam. Prav posebej pa drži to glede kmečkega prebivalstva, o katerem trdijo vsa poročila in pripovedovanja, da je odločno proti komunizmu. Splošno se tudi misli, da je istotako drugod po Jugoslaviji in da je vsaj 80% vsega Titovega moštva v srečju proti komunizmu, pa se mora za sedaj omejiti na prikrito kriziranje komunističnega vodstva.

Malo pozneje bom opisal nastop Nemcev in fašističnih Italijanov zoper slovensko Osvobodilno Fronto. Ta nastop je bil oster in je prinesel po prvem navdušenju Slovincem mnogo iztreenja. Žal, vera v zlor Nemčije po padcu Italije se ni obnesla. Vendar nemški nastop kljub vsem svojim strahotam ni ustavil, kaj šele uničil, osvobodilnega gibanja. Laški partizani so se sicer morali umak-

niti v gorate predele pokrajine, ostalo jih je pa še precej, dasi se o kakih številkah nihče ne upa govoriti.

Osvobodilna Fronta je torej ostala "na terenu", partizani komunisti so pa v danih razmerah spet prišli v njej bolj v ospredje, tako se zdi. Ti so nastopali nasilno tudi proti domačim ljudem, ako se niso ob vsaki priliki strinjali stoprocentno z vsemi partizanskimi ukrepi. Tudi "svojo" Osvobodilno Fronto so skušali očistiti vseh takih elementov, ki niso hoteli naravnost trobiti v komunistični rog. Teroristi so želeli na vsak način dobiti vse vodstvo v svoje roke. Bilo je res že mnogo "likvidacij", ki ljudstvo silno odbijajo. Ostali pripadniki Osvobodilne Fronte se dobro in disciplinirano držijo in nimajo zaslug, da Osvobodilna Fronta pri narodu še ni izgubila svojega ugleda. Slovenci razumniki v Osvobodilni Fronti odločno nastopajo zoper komuniste teroriste, pa marsikdo med njimi še vedno zapade "likvidaciji". Med tistimi, ki z največjo odločnostjo in energijo posredujejo, je tudi pisatelj France Bevk, podpredsednik primorske Osvobodilne Fronte. Proti temu se komunisti ne upajo s silo nastopiti, ker se dobro zavedajo, da bi odstranitev tega moža imela za posledico odpad vsega naroda od Osvobodilne Fronte. O tem nas zagotavlja poročilo znanega Primorca, člana Sokola in zdaj pripadnika primorske Osvobodilne Fronte.

Odkar se je morala osvobodilna vojska umakniti pred Nemci v gorate kraje, ostaja notranje trenje v veliki meri za kulisami in ljudstvo mnogokrat ne ve, kaj se godi. Osvobodilna Fronta uživa ugled in ljudje upajo na končni dober izid. Splošno mnenje je, da teror raznih domačih in od drugod prišli partizanov nima ničesar opraviti z Rusijo. Ljudje so prepričani, posebno pa intelektualci med njim, da se partizani komunisti po krivici sklicujejo na Rusijo, češ, da se ravna po njenih navodilih. Obtožujejo jih, da delajo vse na svojo roko in s tem samo jemljejo Rusiji ugled. Zelo jih je v tem, namreč primorsko ljudstvo, potrdil neki sovjetski častnik, ki je baje dejal, da bo morala Rusija, ako pride v te kraje, najprej počistiti s teroristi v Osvobodilni Fronti. To se je razvedelo med ljudi in zelo dvignilo ugled Rusije. Druga okolnost, ki jim je Rusijo približala, je novica, da je pravoslavna cerkev na Ruskem dobila nazaj svojo svobodo. Celo o največjih "konservativnih" se čuje, da jim je misel na Rusijo vedno bolj simpatična.

(Dalje prihodnjič)

O KRALJICU
INSTRUMENTOV

Pisje Ivan Račič

Chicago, Ill.

III.

Pastirji v stari domovini so si delali piščali, velike in majhne. Večji fantje so si znali napraviti celo zavite rogove, na katere so trobili. Menda ga ni Slovenca, ki bi ne vedel, kako se ureže piščalka, da bo res pisкала in kako jo je treba narediti, če hoče imeti na koncu odprto ali pa zataknjeno.

Orgelske piščalke so v veliki večini napravljene zelo podobno kot pastirske piščalke. Seveda niso iz lubja, pač pa iz posebnih kovinskih zmesi, največ iz cinka, čina in svinca. Nekateri so tudi lesene.

Razen piščalk, ki so napravljene podobno kakor pastirske piščali, so v orglah tudi piščali, v katerih naredi glas pero, podobno kakor v klarinetu, le da je v klarinetu pero iz lesa, v teh piščalih pa je pero kovinsko, kakor v orglicah ali v harmoniki.

Iz tega bi sodili, da so orgle sestavljene največ iz navadnih

piščali, vse od najmanjših, ki so tako velike kot otroški pretek, pa do največjih, ki so v posebno velikanskih orglah 64 čevljev visoke, in piščali s perezsi (reeds), ki so narejene podobno kakor klarinet. In tako tudi je.

Piščali so zasajene v vrstah v dolge in ozke, lesene škatle (wind chests), v katere se lahko spusti sapa iz meha, od tam pa v vsako piščal. Vsaka vrsta je narejena po drugačnem vzorcu, predstavlja samostojen instrument in ima navadno po 61 ali pa 73 piščalk. Takih vrst, spreminov ali registrov (ranks) je v nekaterih največjih orglah po več sto, kakor bomo videli kasneje, v navadnih velikih cerkvenih orglah jih je od 30 do 100, v majhnih orglah od 12 naprej, v najmanjših orglah pa od 5 naprej. Pri Sv. Štefanu v Chicagi jih je sedaj 8, imeli bi jih pa radi 15.

Kakor rečeno, poje vsak spremin drugače in predstavlja drugačen instrument. Za veliko cerkev naredijo piščalke primerno debelejšje in težje, ker morajo razmeroma glasnejše peti, kakor je treba v manjšem prostoru. Kolikor več spreminov je v orglah, toliko bolj ubrano pojejo in toliko več različnih sprememb je mogočih v igranju.

V starem kraju so pri nekaterih hišah zmeraj kaj drugačnega jedli. Enkrat je bilo zelje in fižol, drugič je bil pa fižol s zeljem, tretjič je bilo zelje zmešano s fižolom in tako naprej; vsako pot so imeli nekaj drugačnega. Nekako tako je mogoče tudi organistu spreminjati svoje igranje, če ima prav majhne orgle. S tem pa nikakor ne mislim zabavljati čez fižol in zelje, ker še vedno nimam nobene jedi rajši kakor ravno to.

(Dalje prihodnjič)

SLOVENSKO PISMO
AMERIŠKEGA VOJAKA

Nova Britanija,

Materin dan, 14. maja 1944.

Mrs. Rose Krall iz Strabane, Pa., nam pošilja to pismo, ki ji ga je poslal S/Sgt. John Bevec iz Pacifika. Pismo je natipkano v slovensčini. V uredništvu smo seveda popravili nekatere vsakdanje pomanjkljivosti. Takole se glasi to lepo pismo:

Draga moja teta: Ker je danes Materinski dan, Vam moram napisati par besed, saj vem, da skrbite zame tako, kakor so moja dobra mati. Dan je lep, sonce sije prav prijazno, oblaki so čisto beli, kakor bi nas hoteli spominjati, da so tako ljubeče in čiste naše matere, fantje smo pa veseli, da še enkrat lahko obhajamo Materinski dan. Da, težki so bili za Vas tisti dnevi, ko ste nas vzgajale kot otroke, zdaj ko smo odrasli, pa spet skrbite, kako se nam godi. Res, Vam matere niste ne leto, ne mesec, ne teden dni, ne en dan, uro, ali minuto, ali trenutek brez skrbi. Nikdar se Vam ne moremo dosti zahvaliti za vaše dobro delo. Ampak nekaj smo Vam danes darovali, namreč sv. obhajilo, ki sva ga oba z Jovom prejela pri sv. maši. Vesel sem, da nam je Bog po moji dobri materi pustil Vas, da nas vodite naprej, kakor so mati hoteli.

Danes sem prejel pismo od Zupaniča, v slovensčini, in tudi od gospe Kokličeve. Rad bi večkrat kaj napisal v slovensčini, ampak se bojim, da ne obvladam jezika dosti dobro. Če Vam je mogoče, prosim, da mi preškrbite angleško slovenski slovar, saj bi rad plačal zanj, samo da bi ga dobil.

Novega kaplana smo imeli danes, ki je Irec, kakor skoraj vsi. Oltar sem jaz okrasil s cvetlicami in praproto iz hoste, ki je blizu nas. Ker je oltar čisto bel, je zelenjava na njem lepo izgledala. Zdi se mi, da je ta naša kapelica še bolj prijazna, kakor so naše cerkve doma, to

(Dalje na 3. str.)

DOGODKI

med Slovenci po
Ameriki

Lasallski kosci

Charleston, W. Va. — Ko obnavljam naročnino na Novi Svet, naj pripomnim, da mi je slika lasallskih koscev posebno ugajala. Lahko se postavijo, če imajo še kaj tistega orožja, s kakršnim nas je zalagal pokojni Mr. Stonich. Da bi se vsaj našel kak mojster v Ameriki, ki bi znal napraviti take kose! Potem bi si tudi jaz eno omislil in se pridružil lasallskim koscem. Tukaj imam veliko košnje. — Joseph Paulin.

Ubijalec se je obesil

Cleveland, O. — Dne 12. junija se je obesil v okrajni ječi Anton Matos, ki je čakal na obravnavo radi uboja svoje žene Terezije 24. aprila, na 188 E. 60. St. Napravil si je zanko iz rjuh. Jetniški pazniki so poklicali rešilno postajo, ki je skušala obešenca oživeti, pa je bilo že prepozno. Tako se je morilec sam kaznoval za uboj.

Nov grob

New York. — V bolnišnici na Welfare Islandu je umrla Mary Tomec, stara 72 let. Bila je samska in doma iz Osilnice pri Kupu, odkoder je prišla v Ameriko 1. 1907. Živela je ves čas v New Yorku, kjer zapušta dve nečakinji. V Louisiani zapušta brata Antona.

Naši mrtvega

Superior, Wyo. — Dne 3. t. m. so našli v postelji mrtvega Lovrenca Pintarja. Star je bil 53 let in rojen v Javorjih pri Poljanah nad Škofjo Loko na Gorenjskem. Zapušta ženo, tri sinove in več sorodnikov.

Novice iz Ohio

Salem, Ohio. — Družina Josipa Koviča je dobila poročilo od vojnega departmenta, da se je njen sin George, ki je služil v Armadi, ubil v letalski nesreči 16. maja pri Riversidu, Calif. Star je bil 20 let. Njegovo truplo je bilo pripeljano v Salem, kjer je bilo pokopano po vojaških obredih. — Mary Šabec, je bila obveščena po vojnem departmentu, da je bil njen mož 29. februarja ubit na italijanski fronti. — Josip Hrvatin, ki je bil ranjen 6. maja preteklega leta v Afriki, se je moral podvreči peti operaciji. Sedaj ima obe nogi in život v mavcu. Nahaja se v bolnišnici v Cambridgeu, O., kjer bo ostal več tednov.

Na obisku

Chicago, Ill. — Te dni pomaga v upravnistvu Am. Slov. Pvt. Edward Zakrajšek, da je lahko pri svoji materi Mrs. Heleni Zakrajšek, soupravnici Am. Sl. Prišel je na 10 dnevni dopust iz Camp Breckenridge, Ky. Je čvrst in zdrav ko riba.

Iz Južne Amerike.

Buenos Aires, Argentina. — Umrla je Marija Kukanja, dekleško ime Furlan, stara 37 let in doma iz Malega dola pri Komnu. Bolna je bila dolgo časa. Zapušta moža. — V Vicente Lopezu je naglo umrla Efra Krševan. Podvreči se je morala operaciji, katere pa ni prestala. Zapušta moža in dve hčerki. — Po dolgi bolezni je umrl Jože Čuk, star 39 let in doma iz Predgrize pri Idriji na Notranjskem. Zapušta ženo in dva sinčka. — V sanatoriju Doyen se nahaja rojak Anton Terpin, stavbinski delovodja. Dobil je težke poškodbe, ko je padel iz visokine na tla pri pregledovanju neke stavbe. Doma je iz Steverjana pri Gorici na Primorskem.

SIRITE "AM. SLOVENEK"!

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, (16) Colo.
2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4676 Washington St., Denver, (16) Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, (16) Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1934 Forest St., Denver, (16) Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, (16) Colo.
3. nadzornik: Anton Ruper, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
2. porotnik: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.
4. porotnik: Joseph Godec, 16215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.
5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne račune naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelek, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOJATE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

MESEC MAJ NAJUSPEŠNEJŠI V SEDANJI KAMPANJI ZSZ

V tekoči "ZAVARUJTE DRUŽINO" kampanji mesec maj nadkriljuje vse druge mesece, kajti pristopilo je kar 78 novih članov in članic, in sicer 25 v aktivni in 53 v mladinski oddelek. Skupno število novega članstva do 31. maja je 201. Društvo Trail Blazers št. 41, v Denverju, je še vedno na prvem mestu. Po sledeči tabeli je razvidno stanje posameznih krajevnih društev, in sicer:

Dr. št.	Število novih članov in članic	Dr. št.	Število novih članov in članic
1.	7	38.	1
3.	12	41.	61
5.	11	44.	1
7.	1	45.	3
9.	2	46.	1
14.	6	51.	1
15.	1	52.	4
16.	2	53.	1
17.	7	54.	1
21.	19	55.	1
24.	1	59.	10
28.	1	60.	7
29.	11	61.	1
32.	4	64.	1
33.	17		
36.	5	Skupaj.....	201

Iz tega poročila je razvidno, da drugo mesto so zavzeli zavodni in agilni člani dr. North Eagle št. 21, v Ely, Minn. in jim manjka samo še 6 članov, da si zasigurajo eno izmed razpisanih nagrad.

Tretje mesto je zavzelo, z 17 novimi člani, dr. Three Star št. 33, v Chicagu.

Društvo Slovan št. 3, v Pueblu, je bilo potisnjeno na četrto mesto. Ne vem kaj je vzrok? Mogoče, ker je bil Raymond Kogovšek na dopustu in je naravno, da je Mrs. Kogovšek, njegova mati, posvetila ves njen prosti čas njenemu ljubljemu sinu. Sobrat Raymond Kogovšek je izvrsten igralec na več različnih instrumentov, kateri je voditelj pri vojaški godbi, zato ni čudno, da je njegova mati tako ponosna na njega. Upajmo, da bo te vojne kmalu konec, da se bo Raymond zopet vrnil v privatno življenje, njegova mati pa zopet na delo za večjo in popolnejše društvo Slovan.

Za peto mesto se bori društva Planinski Bratje št. 5, v Leadvillu in pa dr. Sv. Katarine št. 29, v Clevelandu, vsako z 11 novimi člani. Upajmo, da bodo pri obeh pridobili še po 14 novih članov, da si zasigurajo pridobiti posebno kampanjsko nagrado.

Na šestem mestu pa stoji dr. Golden Eagle št. 59, v Central City, Pa., z 10. novimi člani. Ker imajo tudi pri tem društvu agilne člane in uradnike, je skoro gotovo, da jih bodo pridobili najmanj še 15, da si zasigurajo eno izmed posebnih razpisanih nagrad. Ostala društva so pa pridobila po manj kot 10 članov, zato jih ne bomo prišteli na častna mesta, dokler ne pridobijo najmanj po 10 članov.

Kot je bilo že večkrat poročano, so v tekoči "ZAVARUJTE DRUŽINO" kampanji, razpisane posebne nagrade, kakor sledi: Prva nagrada \$50; druga \$45; tretja \$40; četrta \$35; peta \$30; šesta \$25; sedma \$20; osma \$15; in vsako nadaljnje društvo, ki bo pridobilo 25 ali več članov, bo pa upravičeno do \$10 posebne nagrade. Torej vsako društvo, ki bo pridobilo 25 članov v tekoči kampanji, bo upravičeno do najmanj \$10 do \$50 posebne nagrade. Poleg teh nagrad se pa plačajo običajne provizije sledeče: Za \$250.00 zavarovalnine \$1; za \$500.00 zavarovalnine \$2; in za \$1000.00 zavarovalnine \$3. Za mladinske člane, ki se zavarujejo pod načrtom JA, bo pa Zveza plačala po 75c za vsakega. V slučaju pa, če kak član pridobi 10 ali več novih članov v mesečnem maju in juniju, bo pa upravičen še do nadaljnjih 25c za vsakega mladinskega člana pod načrtom JA in do nadaljnjih 50c za vsakega mladinskega člana načrtov JB in JC, kakor tudi za vsakega aktivnega novega člana. Zveza bo povrnila stroške zdravniške preiskave za one člane, ki se morajo podvreči zdravniški preiskavi. Pristopnina je popolnoma prosta. Torej se ravno sedaj nudi najlepša prilika, da pridobimo vse naše sorodnike, prijatelje in znance. Govorimo z njimi ter jim svetujemo, da naj še danes pristopijo, ker jutri bo mogoče že prepozno. Domislamo jih, da nesreča nikdar ne počiva. Ista nas zadene brez kakšnega svarila ali napovedi. Ko bi mogli

nesrečo ali nezgodo na tak način odložiti kot lahko odložimo pristop v društvo, bi bil dober izgovor odlašati, toda, ker temu ni tako, je pa dolžnost vsakega dobrega gospodarja, da nemudoma sam pristopi ter obenem zavaruje vse člane svoje družine pri dobri, solventni, demokratični bratski podporni organizaciji kot je ZSZ, kakor hitro mogoče.

ZSZ je nad 138% solventna, zato plačuje brez izjeme vse posmrtnine, kakor hitro pridejo pravilno izpolnjene listine v gl. urad. Pri ZSZ se lahko zavarujete za navadno dosmrtno zavarovalnico, 20 letno plačilno, kakor tudi 20 letno ustanovno (endowment) zavarovalnico. Ravno to velja za otroke, ki pristopijo v mladinski oddelek. Po mojem mnenju bi morali biti vsi otroci zavarovani pri ZSZ pod dvema načrtoma, in sicer pod načrtom JA, kjer so asessenti samo po 15c mesečno in potem pa tudi pod načrtom JB in JC. Večina naših članov v mladinskem oddelku je zavarovanih samo pod načrtom JA, kjer plačujejo po 15c mesečno do 18. leta. Vsi taki člani, če so pri dobrem zdravju, se lahko zavarujejo še v načrtu JB, (v 20 letni zavarovalnici) ali pa v načrtu JC (v 20 letni ustanovni zavarovalnici). Tako nadaljnjo zavarovalnico, že obstoječih mladinskih članov se bo vpoštevalo kot onih članov, ki na novo pristopijo, kar se tiče posebnih nagrad in provizije za nove člane.

V nadi, da se bo celokupno članstvo poslužilo tekoče kampanje, zlasti pa še v ostalih par dneh tekočega meseca, v počast 36 letnice ZSZ, ostajam z bratskimi pozdravi Vam udani za uspešno kampanjo,

ANTHONY JERŠIN, gl. tajnik.

VAŽNO NAZNANILO TAJNIKOM (CAM) KRAJEVNIH DRUŠTEV ZSZ

Ker bomo v mesecu juliju plačali provizije za novopristopne člane ter povrnila stroške za zdravniške preiskave onih članov, ki so pristopili med 1. januarjem in 30. junijem 1944, zato se prosijo tajnike in tajnice krajevnih društev ZSZ, da nam pošljejo račun za provizije in za zdravniško preiskavo do 5. julija 1944.

ANTHONY JERŠIN, gl. tajnik.

Pozor Denverčanji in rojaki v bližnjih mestih!

V nedeljo, 25. junija, bodo vsa tri ZSZ društva v Denverju priredila skupni piknik na vrtu Slovenskega Doma, kamor ste vsi vabljeni, da se ga udeležite. Odbor se trudi, da bo vsem izvrstno postreženo.

Za veliko udeležbo se vljudno priporoča

Veselični Odbor ZSZ.

Dopisi lokalnih društev

DRUŠTVO SV. KATARINE ST. 29 ZSZ

Cleveland, O.

Zopet se oglašam iz naše clevelandске metropole, kjer se dogodi, kakor pač povsod, vedno kaj zanimivosti, o katerih bi se lahko mnogo pisalo. Pa se bom omejila le na poročilo, kako se gibljemo pri našem društvu. Kar se tiče napredka z novimi člani v tekoči kampanji, moram priznati, da bi pač lahko bilo bolje, kakor je, vseeno pa smo pridobile do sedaj 11 novih članic. Torej je upanje, da bo ob koncu te kampanje z imenom "Zavarujte družino" naše društvo upravičeno do ene izmed razpisanih nagrad, ker v toliko se pač moramo članice potruditi. Zato prošim vse sestre, da bi se pričele nekoliko bolj zanimati za napredek društva in ne vse to prepuščati le odbornicam. Saj imamo vendar vse enake društvene pravice in bi zato morale imeti tudi enake dolžnosti. Nič težkega ni, ako se enkrat na mesec poseti društveno sejo in pa od časa do časa pridobi kakšno novo članico. Vsaj v prilikah, kot so kampanje, ki jih ima naša organizacija ZSZ, ki ni samo solventna, temveč je visoko nad-solventna, ne bi smelo biti članice, ki bi ne pridobila vsaj eno novo v odrasli ali pa v mladinski oddelek. Vaša prijateljica vam bo enkrat hvaležna, ako jo pripeljeta v dobro društvo in organizacijo, kjer se lahko zavaruje za slučaj smrti ali bo-ležni, ki vsakega lahko zadene preje ali pozneje. Iskreno želim, da bi ta moj apel ne bil zastoj in da bi zlasti skušale pridobiti otroke v mladinski oddelek. Zanje ni več potrebna zdravniška preiskava, mesečni asessment pa znaša le 15c.

V zadnjem mesecu smo imele več bolnih kot po navadi, zlasti smo pogrešale že na par sejah našo zmožno predsednico Johanno Mervar. Prestala je težko operacijo, zdaj pa je že na potu ozdravljenja, kar nas prav veseli.

Ze nad leto dni se tudi naha-

jata v bolnišnici sestro Rose Chandeek in Mary Bambič. Obema želimo, da bi okrevali.

Naj se na tem mestu zahvalim članici Frances Čič za velikodušen dar društvu. Da bi le imela tudi več posnemovalk.

Rose Grebenc se je pa podala v gorato Colorado na počitnice. Obiskala bo svoje sorodnike v Denverju, Pueblu in Salidi. Mnogo zabave, Rose!

Končno vabim članice na sejo dne 20. junija. Več važnih zadev bo treba rešiti v korist društva. — Pozdrav!

Frances Ponikvar, tajnica.

ZSZ ENGLISH SECTION

Trail Blazers Lodge No. 41

Denver, Colorado.

Whether or not you have received a card by mail, or perhaps it has slipped your mind, we want all members reading this article to consider themselves and families invited to the very brief meeting at the Slovenian Hall on Thursday, June 22, which will be followed by that something-extra-special "mystery" doings. You can be sure that whatever it is you are going to benefit by a pleasant and sociable evening you'll be glad you took in. There is no cost or any strings attached, nor will be there anything boring or there... oh shucks, come see for yourself—you'll be glad. We merely want a large attendance for the worthwhile occasion.

The writer is asking all Trail Blazers and other WSA members throughout the country to get busy in the remaining few days of the 36th Anniversary Drive—ending on June 30—to enable the Association to chalk up a record number of new members which will add to the desired outstanding enrollment of the "Insure the Family" Campaign for the year 1944. It is doubly important that you obtain the new adults and juveniles you have had in mind right along during this month because it has been designated as a period to honor and pay tribute to our capable and efficient Supreme Secretary, Mr. Anthony Jeršin.

Aside from the fact that you are urged to work for the aforesaid reasons, your efforts may mean an extra \$10.00 for your lodge treasury offered in the drive and place it in a position to win one of the many grand prizes for the year. And you will be rewarded not only in the satisfaction that you have assisted your lodge and Association in fruitful progress, but you personally will earn liberal cash commissions for every new member you get. Then, too, you will help some eager juvenile qualify as a juvenile delegate to the convention next year. So, our dear friends a little effort by you at once will bring untold happiness to many

glad hearts and mostly to those you get to join into a great organization.

PICNIC

All WSA members in Denver and vicinity are invited to come and bring all their neighbors and friends to the Annual Picnic sponsored by the three WSA lodges in Denver. Nothing will be lacking to make it an event of pleasure and time well spent all day and evening. Prizes, music, dancing, eats, drinks, fun, and "everything else" to make an enjoyable picnic for all is already arranged.

Where? Oh yes! At the Slovenian Gardens just off E. 45th Ave. and Washington. On the outside grounds during the day, and in the Hall during the evening until 11?

When? Jo me! Almost forgot to tell you! This gala picnic will be held on Sunday, June 25th from anytime you come until you are ready to depart.

May we remind our members of a little matter. Some difficulty has been encountered in securing ample help lately and this is very necessary, so we ask every member of the joint committee and other lodge members to be prepared to give necessary assistance. See Mr. Miroslavich, the chairman, and volunteer your help. Thanks. But your first duty is to bring a host of friends with you. Thanks again.

NOT TOO SOON TO GET IN TUNE IN JUNE

Buy a War Bond in June. Sign up an entire family in June. Get at least one adult or juvenile, or both, in June. With great success the W. S. A. should bloom in June.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

pa zato, ker je vse narejeno z našimi rokami. Srečni smo, da je s kaplanom prišel tudi organist in smo peli med celo mašo. Lepo je bilo in nam je dalo priliko spomniti se, kako je bilo pri naših mašah doma. K obhajilu smo šli skoraj vsi in bilo nas je več kot 200. Ker je nedelja, danes ne delamo.

Včeraj sem se kar začudil, ko je prišel k meni in mi segel v roko Frankie Delost. Z Joevom ga nisva videla, odkar smo odpotovali iz Orlando, Florida. Pa je svet res majhen! Vi ne

veste, kako smo veseli, kadar se srečamo s kom od doma. Le povejte njegovim domačim, da dobro izgleda in dokler bo tukaj, ni treba nič skrbeti, ker je tukaj mirno, kakor sem Vam že povedal v zadnjem pismu. Seveda, posebno zaokroženi ravno nismo, kakor smo bili doma, ker naše življenje in naša jed nista najboljša. Saj veste, da jed ni taka, kakor je bila doma.

Mojemu dobremu očetu povejte, da se imava z Joevom prav dobro zdaj. Ne delamo tako dolgo, kakor smo izprvega. Vsak dan dobimo priliko, da malo igramo žogo, zvečer pa gremo v gledališče, tako, da je vse dobro. Joe tudi naroča, da ni treba skrbeti zanj, ker je vse mirno v tem kraju.

Zdaj pa zaključujem in oba z Joevom prosiva Mater Božjo, naj Vas ohrani, dokler ne bova domov prišla. Moji materi pa naj Bog podeli večni mir in po-

koj. — Pozdravite družino in prijatelje! Se vedno

Kranjski Janez.

FLOWERS FROM THE INVASION PORTS

At possibly the precise hours when Chiao sons and husbands are going into battle off the Normandy coast, the mothers and wives of many of them are receiving their flowers intended for Mother's day, last May 14. The invasion news explained the delay in transmitting these orders by mail after clearance through the Army Exchange Service's posts in England. Flower orders for Mothers' day will continue to arrive during the next several days, according to the Allied Florists' Association, and will be delivered to mothers as quickly as received here.

MARIN KLARICH & SON

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

Gradbeni podjetniki in gradbeniki

Mi prevzemamo vse vrste dela, gradimo nove stavbe kakor koli obsega. Sprejemamo velika dela kot grajenje večjih poslopij, kol tovarn, ali kakršnekoli. Obnem sprejemamo tudi manjša dela, kot popravljanje hiš in drugih poslopij. Za nas je vsako delo in naročilo dobrodošlo.

Nasveta, proračune in načrte dajemo na željo brezplačno.

Čemu plačujete visoke najemnine. Dajte si postaviti lasten dom, lastno hišo, kar napravimo vam mi za zmer-no nizko ceno.

Pokličite nas na telefon

Calumet 6570 or 6509

MARIN KLARICH & SON

V svojem lastnem uradu

3650-3052 So. Wallace St., Chicago, Illinois

RAVNAJ SKRBN Z ELEKTRIČNIMI PRIPRAVAMI... V VOJNEM ČASU JIH JE MALO

Moja ledenica lepo ohranja
jestvine... nikoli je ni bilo
treba dati popraviti!

ZATO NE:

Odtajam svojo ledenico redno, kakor naročuje izdelovatelj. Če je preveč pokrita z ledom, ne deluje prav. Ko se led stopi, vodo takoj odstranim. Če ne, bi se takoj napravil nov led, ko bi ledenico spet sprožila.

Nato umijem vse znotraj, poličke in pladnje za ledene kocke z "baking soda" in vodo. Umijem tudi "coils", kjer se nabere duh od jestvin, in gumijasto povleko okrog vratice. Potem to povleko dobro obrišem in potresem s "talcum powder", da se ne spoprijepa. Obrišem tudi zamrzovalni oddelek in pladnje, da gladko tečejo. Nikoli ne odtrgam pladnjev s kakim ostrim kovinskim rezilom.

Da se ledenica vedno lepo sveti, takoj pobrišem, če se kaj razlije. Na zunaj jo umijem s toplo vodo, ki ji primešam mila, potem izplaknem in izbrizgam z mehko cunjjo. Da zrak lahko kroži okoli ledenice, jo imam postavljeno nekaj inčev od stene; tudi pustim odprta vrata šrambe, kjer stoji ledenica.

Poskrbim, da service man redno pregleda mojo ledenico. Saj je na moji in vsaki drugi ledenici napisano na posebnem lističu, koga je treba poklicati za pregledovanje ali popravilo. Če je moja ledenica starejšega izdelka in nima mehanizma trajno zaprtega v olju, poskrbim, da je mehanizem očiščen in z oljem namazan dvakrat vsako leto.

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

Vojna podjetja potrebujejo elektriko—Uporablaj jo pametno.

Preizkušena ljubezen

Roman. — Iz francoščine prevedla K. N.

"Poslušaj, ljuba moja," je tedaj spregovorila mati. "Nikar ne odklanjaj takšne ponudbe kar tjavdan! Pomisli, da oče in jaz ne bova večno živela v tvojo oporo in pomoč. Edinka si in po najini smrti boš ostala sama na svetu, brez družine, brez pravega doma. Za naju z očetom bi bila zavest, da imaš dobrega, zvestega moža, ki te bo v življenju varoval in ščitil, v veliko olajšanje."

"Ne želim si in nočem se poročiti," je trdno in kratko ponovila Orana.

"Toda na koncu koncev povej že vendar, zakaj ne?" je razburjeno vprašal oče.

"Nočem..." je trmasto ponovila. "Te svoje želje vama ne bom mogla pojasniti. Toda prepričana bodita, da te moje odločitve ne bosta omajala."

"Morda bi bilo dobro za nas in zate, če ne bi bila tako trmasta," je strogo dejal gospod Le Cadreron.

"Oče!"

"Da! Tvoji odgovori so iz trte izviti! Zakaj odkrito ne odgovoriš, zakaj se ne maraš poročiti? Mar tvoja mati in jaz nisva vredna iskrenosti s tvojih ustnic? Ali hočeš ostati stara devica?"

"Zakaj ne?" je vzkliknila Orana. "Današnja doba nima več predsodkov do 'starih devic'. Sicer pa nisem rekla, da se nikoli ne nameravam poročiti. Ponovno vam pa povem, da se zdaj ta čas nikakor ne bom poročila, pa če bi me sam indijski maharadža zaprosil za roko!"

"Otrok moj, kaj vendar govoriš!" Gospe Le Cadreronovi je zadrhtel glas, ko je izrekla te besede. "Ali ne veš, da je dolžnost sleherne ženske, da se, kakor hitro pride čas, poroči, ima otroke in moža? ... Saj vendar ne misliš na samostan?"

"Mislim, da vseeno lahko spodobno živim, čeprav se ne poročim in čeprav ne stopim v samostan," je trdno in ponovno dejala Orana. "Mislim, da ima vsako pravico, odločiti o lastni usodi. Časi, ko so starši lahko vsilili otrokom neljubljenega moža, so minili — Bogu bodi hvala za to! Nič čudnega, če so bili potlej zakoni tako trhi in zakoni tako nesrečni!"

Oče in mati sta se začudeno spogledala. Od te strani dotlej svoje hčerke še nista poznala. Bila je zmerom tako krotka in blaga, zdaj pa ta trmoglavost! To milo dekle je prepričano, da želita njeno poroko iz bogve kakšne preračunljivosti, čeprav gre njima samo za njeno srečo.

"V zadrego me spravljáš, Orana," je pomirljivo dejala gospa Le Cadreronova. "Nikar se tako ne vznemirjaj. Saj ne nameravam kratiti tvoje osebne svobode, samo tvojo srečo želiva in nič drugega."

"Vem, da mi ne želita nič hudega," je nekoliko mirneje povzela Orana. "Nočem kakor koli grajati tvojega ali očetovega mnenja, to se za dobro vzgojeno hčerko tako dobrih staršev tudi ne spodobi. Povedati vama pa moram, da mi je pretirano moderno življenje današnjih deklet prav tako malo všeč kakor poroka brez ljubezni... Toda zdi se mi, da je zakon nekaj tako kočljivega in tako vzvišenega, da ne bom prekoračila meje spoštovanja do staršev, če si želim v tem pogledu popolnoma svobodne odločitve."

"Po domače bi se to takole reklo: Andreja sicer spoštujem, toda ljubim nekoga drugega," je zbadljivo dejal gospod Le Cadreron.

Orana je odkimala. Njen resni obraz se je še bolj zresnil, njene sanjave oči so postale malone otožne.

"Ne, oče. Motiš se."

Nastala je dolga, mučna tišina. Oranine misli so kakor lahkokrile ptice poletele v preteklost, za leto dni nazaj... Obraz mlade žene se je zmračil.

Le zakaj jo oče in mati venomer nadlegujeta z vprašanji? O, kakšna ironija, govoriti njej o ljubezni, o poroki, o bodočnosti! Ali ni že žena moža, ki jo je z njim usoda zvezala po sili in brez ljubezni? ... Go-

voriti o vseh teh sladkih stvareh njej, ki bi grešila, če bi se zdaj zaljubila v nekoga drugega, grešila nad njim, ki je tvegala svoje življenje, da je rešil njeno!

O, kakšna ironija, njej želeli srečo in bodočnost.

Na lepem je začutila blazno željo, storiti nekaj, kar bi pretrgalo to mučno, napeto tišino, razočaralo nežno pričakovanje v očeh njene matere. Bilo ji je, kakor da bi morala na ves glas zavpiti, izkričati svojo skrivnost, ki je tako moreče ležala na njeni duši. Toda nič takšnega ni storila. Poberila je pogled in krotko ponovila:

"Motiš se, oče. Ne ljubim nikogar drugega."

"Prav. Toda to ni odgovor na moje vprašanje! Morda bi se rada poročila z nekom, ki ga ne ljubiš, ki si ga pa iz kakršnega koli vzroka želiš za moža. Povej, ali je tako, Orana?"

"O, oče, kako se motiš! Le kako moreš kaj takšnega misliti! Prosim, razumi moje stališče. Skušala bom tebi in materi kar najbolj odkrito povedati, zakaj se ne maram močiti. V Španiji sem videla toliko grozot, da mi je odvratna že misel, da bi svoje življenje zvezala z življenjem kakšnega moškega..."

"Smešna si!" je nestrpno vzkliknil gospod Le Cadreron. "V tvojih letih spomini hitreje blede kakor v mojih. Za tem slepomišljenjem se skriva nekaj drugega!"

"Ne, oče," je mirno, a trdno odgovorila Orana. "Prepričana sem, da bi sleherni druga ženska na mojem mestu ravnala prav tako, kakor ravnam jaz. Prosim vaju nikar ne silita vame. Počakajta, da se mi tu pri vama, v našem mirnem domu spet vrne duševno ravnotežje, ki sem ga izgubila tam doli. To je največja sreča, ki mi jo moreta želeči in dati." Njen glas je pri tej skromni prošnji drhtel, kakor da bi prosila kaj nevšečnega.

Gospod Le Cadreron je zakrilil z rokami. Ta gib ni izdajal samo njegove jeze, ampak tudi vso njegovo brezupnost in nemoč.

"Kaj praviš ti k temu?" je vprašal svojo ženo, ne da bi skrival svojo nejevoljo.

"Ne morem tajiti, da me je odgovor najinega otroka pošteno presenetil," je dejala gospa Le Cadreronova.

Spet je v sobi zavladala tišina, da si slišal drobno tiktakanje velike stenske ure.

Stari gospod je nagubal čelo. Bil je nezadovoljen z uspehom svojega posredovanja. Njegova hči, to dekletce, včasih tako krotka in ponižna, je danes tako nedostopna in trmasta. Kakšen zlomek je neki šinil vanjo, tam doli, v Španiji? Saj se je čisto spremenila! Kakor da bi čez noč dozorela in odrasla. Sicer pa... nič ni še zamujeno. Čas celi vse rane... Pomirjujoče je dejal:

"Ljuba moja, končajmo ta razgovor, saj nani je vsem trem, če že ne mučen, pa vsaj neprijeten. Prav imaš, za zdaj se ti še nič ne mudi s poroko. Mati in jaz sva še čvrsta in zdrava... Če bi prišel čas, ko bi morala ostati sama na svetu, se bomo pa spet pogovorili o teh stvareh..."

"Da, to je važno," ga je prekinila gospa Le Cadreronova. "Nikakor ni dobro, če ostane ženska vse življenje sama..."

Orana je namršila obrvi in okrog njenih ustnic je zaigrala droben nasmeh:

"Oh, mati," je grenko dejala, "ali ni boljše vse življenje živeti sam, kakor pa ob strani bitja, ki ga ne ljubiš?"

Materi ni ušla bridkost, ki se je skrivala za temi, na vidéz nepomembnimi besedami. Toda prav te skrivnostne grenkosti v nekaterih Oraninih besedah ni razumela. Prizanesljivo se je nasmehnila:

"Vem, da ne čutiš do Andreja tiste velike vsemogočne ljubezni. Toda morda bi se tudi to spoštovanje do njega, ki ga že zdaj priznavaš, lepega dne spremenilo v kakšno nežnejše čustvo..."

(Dalje prih.)

40.000 NEMCEV ODREŽA NIH; RUSKI USPEHI NA FINSKEM

(Nadaljevanje s 1. str.)

izgleda, da bi se mogla rešiti, najmanj pa da bi mogla konico polotoka uspešno braniti. Ljuti boji trajajo zadnje dni tudi na drugih delih razširjenega oporišča v Normandiji.

Churchill je omenil v svojih pojasnilih pred parlamentom, da so Zavezniki tekom invazije prepeljali že blizu 1 milijon mož v Normandijo. Ako tako, potem imajo Zavezniki že ogromno moč v Franciji. Ko dobi enkrat še luko Cherbourg v svoje roke bodo prihajala ojačenja in zaloge v Francijo v taki količini, da ne bodo imeli Nemci nobene prilike več, da bi izrinili Zaveznike iz Evrope. Iz Moskve poročajo, da ruske čete uspešno razbijajo Mannerheim linijo in da so oddaljene od Viipuri samo še 11

milij. Mesto zna pašči vsak čas. Rusi kakor zgleđa hočejo najprvo opraviti z Finci in bodo najbrže zasedli vso deželo predno bodo udarili v večjem obsegu kje drugje, da bodo tako varni na severu.

V Italiji Zavezniki še vedno napredujejo. Angleške čete so se pomaknile v sredini in ob Jadranu za več milij proti severu in Nemci ne kažejo posebnega odpora nikjer.

DR. JOHN J. SMETANA
Pregleduje oči in predpisuje očala. — 23 let izkušnje
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.

Telefonski seznam odjemalcev je tako kratek kakor ga moramo napraviti

In še je daljši, kakor bi rad!

Vojna ni samo ustavila izdelovanje telefonskih potrebščin za civiliste, ampak še vedno več ljudi zahteva telefone.

Odkar je začel Narodni obrabni program l. 1940, delamo trdo, da zalagamo kar potrebuje vojska in mornarica, dalje vojni izdelovalci in tudi publika. Število telefonov v prometu se je dvignilo za skoro 4½ milijone.

To je porabilo vse rezerve, zato si moramo pomagati le s tem, kar je nam ostalo.

Premikalnice (switchboards) imajo več zvez in več klicev, kakor pa je določeno za nje.

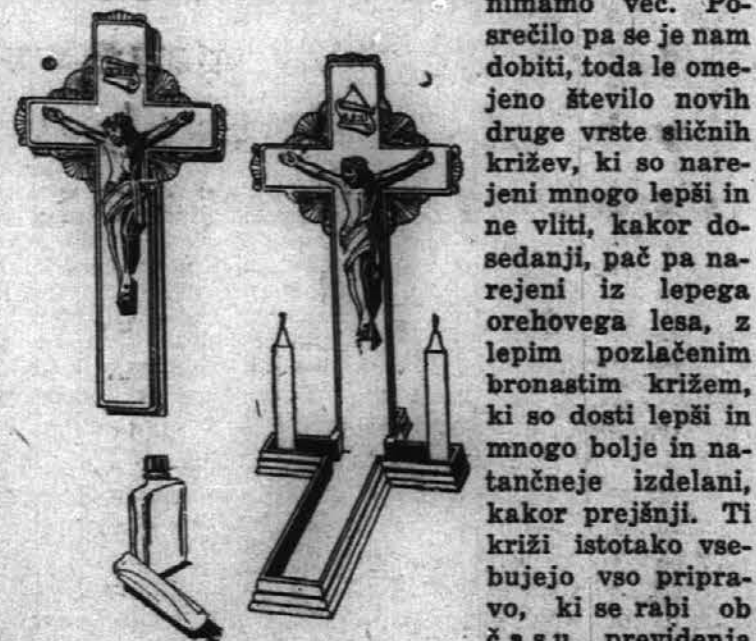
Več drugih uporablja postrežbo skupne zveze. Vsaka telefonska priprava se uporablja.

Ako vi čakate za upostavitve telefona, vedite, da skušamo napraviti najboljše, kar moremo, da bi vam postregli, kakor hitro mogoče.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

NOVI KRASNI KRIŽI

Vsem onim, ki so zadnje čase naročali križe, ki se rabijo za previdenje bolnikov, sporočamo, da onih križev, ki smo jih do pred kratkim prodajali po \$2.50 nimamo več. Posrečilo pa se je nam dobiti, toda le omejeno število novih druge vrste sličnih križev, ki so narejeni mnogo lepši in ne vliči, kakor dosedanj, pač pa narejeni iz lepega orehovega lesa, z lepim pozlačenim bronastim križem, ki so dosti lepši in mnogo boljše in natančneje izdelani, kakor prejšnji. Ti križi istotako vsebujejo vso pripravo, ki se rabi ob času previdenja bolnikov in so narejeni da se križ odpre, kakor predalček in znotraj so spravljene svečke, stekleničica za blagoslovljeno vodo in prtič. Ti križi so lepi, ko se jih zapre za obesiti na steno in ga kadar ga ne rabite imate na steni kot križ, ki je pravi kras za vsako katoliško hišo.

Teh križev ni mnogo v založbi. Kdor ga želi naj ga nemudoma naroči, ker prav gotovo bodo v kratkem pošli.

STANEJO S POŠTINO SAMO

\$3.50

Naročila je poslati na:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road,

Chicago 8, Illinois

Kardinal H. Pellegrinetti:

SV. CIRIL IN METOD

Misijski svet je obsegal severne in vzhodne evropske narode, predvsem Slovane, ker je evangeliju sovražni islam zapiral Azijo in Afriko. Pokristjanjenje je dospelo že do Baltika in do Karpatov, a le površno in deloma. Stoletja so bila še potrebna, da se je dovršilo. Pomislimo, da je bila Litva še v 14. stoletju deloma poganska.

Življenje sv. Cirila in Metoda.

Preden govorimo o katehezi ali o načinu Ciril-Metodovega misijonstva, moramo podati kratek pregled njunega življenja.

Ciril in Metod sta bila sinova grške družine v Solunu, ki je bil za Carigradom najvažnejše mesto bizantinskega cesarstva v Evropi; bil je vojaško močno utrjen in bogat sijajnih krščanskih spomenikov. Metod je zagledal luč sveta okoli l. 183.; Konstantin, pozneje imenovan s samostanskim imenom Ciril, zadnji iz ned sedmih otrok, pa ob koncu l. 826. ali v začetku l. 827. Oče Leon je bil drugarji, namestnik bizantinskega vojvode; imel je visoke zveze v Carigradu. Metod je po zgledu in vplivu svojega očeta postal knez (cesarski namestnik) v neki slovanski pokrajini bizantinskega cesarstva, kakor pripoveduje stari slovanski življenjepis. Po približno desetih letih se je naveličal tega sveta; vstopil je v samostan ob Olimpi v Bitiniji (Mali Aziji); to je bila sveta gora, ki je na svojih pobočjih dajala svetle neštete menihom sed narodnosti. Konstantin, sudovito nadarjen, je bil po pravičljubljene svojega očeta, ki je pa umrl, ko je bilo zgodaj razvitemu dečku šele trirajset let. Tedaj ga je poklical v Carigrad Teoktist, ki je bil, kakor se zdi, kancelar cesarja Teofila in cesarice Theodore; pozneje ga je Barlas Teodorin brat, dal umoriti l. 855., ko se je polasti oblasti.

Ciril je študiral na cesarski visoki šoli; imel je najučenejše učitelje tedanjega časa, med njimi Leona in Fotija. Na poučbo so mu bile najodličnejše častne službe, toda globoko pobožni mladenič si je izvolil duhovski poklic. Bil je postavljen za patriarhovega knjižničarja pri cerkvi sv. Sofije; a pred to častno in vplivno službo je zbežal v samoto, odkoder so ga šele po šestih mesecih privedli nazaj. Potem je sprejel službo profesorja filozofije na cesarski visoki šoli v Carigradu. Odslej so ga imenovali filozofa; ta častni naslov mu pridevajo vsi slovanski, latinski in grški viri.

Po starem slovanskem življenjepis, ki nam je v tej podrobnosti edini vir, je dobil versko-politično poslanstvo h kalifu Mutavakilu in je v Bagdadu disputiral z muslimanskimi Arabci, ki jih omenjeni slovanski vir imenuje Agarene ali Saracene. Potem so mu poročili še važnejše poslanstvo k Hazarom, narodu tatarskega plemena ob vzhodnem obrežju Črnega morja. Na tem poslanstvu je Ciril v spremstvu svojega brata Metoda v Hersonu na krmskem polotoku odkril relikvije sv. Klementa papeža; tam se je naučil hebrejskega jezika in samaritanskih črk, prišel v stik z jezikom in knjigami, ki jih stari življenjepis imenuje ruske, a zdi se, da so bile gotove. Na dvoru hazarskega kana je disputiral z muslimani in judi ter dosegel spreobrnjenje nekega števila

Hazarov in osvoboditev krščanskih ujetnikov. Važnejši je bil diplomatski uspeh.

Po Cirilovi vrnitvi v Carigrad pa je l. 862. prišlo k cesarju Mihaelu slovesno poslanstvo moravskega kneza Rastislava s prošnjo: "Naše ljudstvo se je poganstvu odreklo in se krščanske vere drži, a nimamo učitelja takega, ki bi nam v našem jeziku pravo vero razložil. Torej pošlji nam, gospodar, takega škofa in učitelja; saj od vas na vse strani dober zakon izhaja."

(Dalje prihodnjic)

Michael Trisko in Sinovi

PLASTERING AND PATCHING CONTRACTORS
Pleskarji in popravilski ometi in sten.
2114 W. 23rd Place, Chicago
Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovincem priliko in da vprašate nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste potem delo tudi drugam. Za pleskarska dela jamčimo.

FOR WALL WASHING • FOR PAINT CLEANING • FOR GENERAL USE
TRY SOILAX
25c

SOILAX ima vedno v zalogi slovenska trgovina z barvami in železnino

MEDEN'S

HARDWARE STORE
1804 W. Cermak Road,
Chicago, Illinois

Kupite si ga še danes in poskusite z njim umivati vaše stene.

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK

in

KIRURG

Urad:

1901 West Cermak Road
CHICAGO
Telefon Canal 4918
Residenčni tel.: La Grange 3966

1-3 in 7-8 P.M. razen ob sredah

NOTICE

The publication "Amerikanski Slovec" and its publishers are not responsible for any statement made by any unauthorized person not connected with the publication. We are responsible only for statements given by our Office.

AMERIKANSKI SLOVENEK.

HIŠA NA PRODAJ

7 sob lesena hiša, furnace kurjava, garaža za dve kare. Primeri pogoji se lahko uredijo. Ključite First Realty Co. Mr. Oslund, Central 5151.

STRAŽNIKE ŽELIJO

Petdeset stražnikov za vojne tovarne rabimo. Zdravniška preiskava ni potrebna. Orožje damo mi. Vprašajte osebno v sobi 1050 na: 10 So. La Salle Street. Mr. W. J. Burns, Detective Agency.

FACTORY GIRLS

Light assembly work in small none defense factory. PERMANENT WORK. No experience necessary. GOOD PAY. WABASH MFG. CO., 2700 So. Michigan Ave., Second Floor.

Pomagajte Ameriki do zmage! Kupujte zvezne vojne bonde!